

Suat Kemal Angi

Dunya Yanarken

siir

Suat Kemal Angı [28 Aralık 1966]. ODTÜ Metalürji ve Malzeme Mühendisliği bölümünü bitirdi. Ankara'da yaşıyor, çevirmenlik ve editörlük yapıyor.

Suat Kemal Angı • Dünya Yanarken
© Suat Kemal Angı

Ankara
Ocak 2021

ISBN: 978-625-409-748-5

Bu kitabın yayın hakları yazarın kendisine aittir. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında hiçbir yolla izinsiz çoğaltılamaz.

<https://twitter.com/suatkemalangi>
<https://suatkemal.work>

SUAT KEMAL ANGI

DÜNYA YANARKEN

Deniz'e, Yusuf'a, Hüseyin'e...

“Hiçbir şey adı kadar insanı diline bağlayamaz.”

—Walter Benjamin

YANARKEN

Sevgili Lakandon 13

Dört Tane Duvar 16

Dünya Yanarken 20

Saf İpek 34

Haymatlos Kim 36

İsimsiz Şaire 40

Hangi Kulak 44

Yaşamak 49

YANDIKTAN SONRA

Lakandonca 55

Bir Sonraki Şiir 80

YANARKEN

Sevgili Lakandon

Cansız bedenim yanıltmasın
Siz Lakandonları
Bir ahenk ararken annem
Gecese fasından daha hızlı açarmışım
Ve bir gün
Ben bir ahenk ararken
Rüzgârdan daha hızlı eseceğim
Kolayca affedeceksiniz beni
Ölüm olmazsa şiir olmazdı
Geçtiğim yerlerde
Sevgilime bedeldir suçlarım

Bir sonraki şiirde
Size burayı anlatacağım
Dilsizliğin masmavi kederini
Çayırılığı, Akçaağacı, Kuşu

Gerçek insanı gördüm
Gerçek dili konuştum
Deliren şairleri
Dünya'nın ötesini

Dört Tane Duvar

Elmanın dudaklarını bırak, morarsın ilkbahar
Kemikleri çözülsün şu cılız suyun, bekle
Serçenin de yavruları olsun
Dolaştığın bahçelerde kalsın, boş ver
Şarkı olduysa kesin değildir şiir
Sevildiğin binalardan kovulsun aklın

Suyun oldu çoktan oturduğun taş duvar
Emdi sevdiklerini oynadığın toprak
İskandil değilse kesin sığdır
Bir gemi gelir, hasretin büyüdüğü çalılardan, dalar
Havana düşen gül, çırpınır çıkmak için, ağlar
Kitaptadır kokun, karşılaşır bir gün

Göge bakmaktan yorulan, bahçedeki boş masa
Çağırır geçenleri karanlık sokaktan
Lamba değilse kesin aydınlıktır
Tut ki aklında tan yerini
Sabaha çıksın unutmabeniler

Çiğdelerini bırak hünnabın, olgunlaşsın
Kalsın omzundan karayel, izin ver
Ayakların çıplak, gözlerin üryan
Perde değilse kesin gölgedir
Halı değilse, dört tane duvar, haykır
Yabandır bundan böyle aynadaki aksin

Dünya Yanarken

Aşk giderken ormana geldim atımla. Dünya'nın dudakları çiğli, gökyüzü narçiçeği pembesiydi ve top mermisi ağaçların koyu yeşili vuruyordu kıyıya.

Okyanusu geçmek için sandal kiralayan kaçaklar çılgınca yarışıyor, ağızları tabanca haydutlar, tepesinde bay ve bayan sungurlar, kurtlanmış ardıç ağaçlarının dallarında oturuyordu. Bir ceketle sırayla seks yapan dilenci kılıklı adamlar, kadınlar, domuz ayrığı otlağının etrafında çember oluşturmuştu. Aşk giderken telaş vardı ormanda, pus, uykusuzluk, savaş. Kötü cinslik ve sıkı pazarlık vardı.

Duvar kadar genişti gövdesi Doğu çınarının
Dibinde elleri bağlı, ayakta bir şair, gülümsüyor Dünya'ya
Kurşunların hepsi kalbime girsin nişancılar, diye bağırdı
Karşıda, on birinci emri bekleyen, tüfekli bir manga asker vardı

Bir ev yanıyordu sahilde, içinde birkaç insan
Herkes payını almıştı Güneş'ten, Ay'dan, Tahta'dan ve Hız'dan
Birkaç eşya, bir köpek, yeni kalkmışlar uykudan

Görün bakın, prenses yosun bıyıklı kurbağıyı öpecek,
dedi küçük kız, herkes güldü. Dünya sınırlarına doğru
matlaştı. Köprübaşı küre, alizarinden yoğunlaştı.
En kanlı gerçeğin içinde grotesk bir masaldı.

Göğsünde kelebeklerle uyanmıştı sabah, başucunda annesi, ablası, teyzesi. Ev çatıda alev alev yanarken, hiç bitmeyen günlerden, gecelerden konuşuyorlardı.

İncir reçeli gibi kopkoyu bir anda
Sürprizlerle dolu bir yaz sabahı başladı
İpinden tuttukları balonların ucunda
Önce teyze, sonra abla, karışıp gittiler baruta
Mutlu biten bir öykü anlatmış elleriyle
Anne, küllere üfledi havadaki

Çatıdan inen, önce isli gözler girdi mutfğa
Yemek masasının yanındaydı kül sarısı köpekleri
Burnuyla bir deniz kabuklusuna bakıyor
Vah-vah-vah, diye havlıyordu

Buz kovařına düřmüř tüten bir tabak isticidye. Ne?
Buz kovařına düřmüř tüten bir tabak isticidye.
Kahvaltıda isticidye mi yenir, dedi? Herkes güldü.
İyi uyudun mu dedi teyzenin sandalyesi?
İyi uyudun mu dedi ablanın sandalyesi?
Sönmemiř bir aşkı bekleyen kadınlar gibi
şallarına sarınmışlardı.

Karşılıklı oturdu annesiyle. Biz buyuz ve buradayız, dedi anne. Bu ve biz olmanın gururuyla bakmanın yanı başında, çağlayan dalgınlığın kıyısı vardı. Sonra iri bir istiridye aldı tabaktan, parmaklarına üfleye üfleye açtı, kedi dilini ağzına attı.

Bir hücumbot düdüğü duyuldu uzaktan.
Çi-çi, diye hapşırdı iki sandalye.
Vah-vah-vah, dedi köpek.
Neye üzülüyoruz anne, dedi küçük kız?
Hiçbir şeye, dedi annesi
Keşke aslanlar ot yeseydi. Ne?
Hiç adil değil
Ceylanların ömür boyu tedirgin yaşaması.

Aşk giderken önce çatı, sonra mutfak yandı.
Okyanusta tekneler, havada karakuşlar, kurtlanmış haydutlar.
Bir manga süngülü asker, emir ve emir verenler.
Domuz ayrığı dünyada, son ceketsiz dilenciler.

Altın dişler, çelik diller. Konak ağaçlar, epifitler.
Yağmur, laterit, saf oksijen. Sürüngeñler, memeliler.
Top sesleri, kışnemeler. Mitralyöz piyadeler.

Aşk giderken koca ormanda
Beyaz mermerden bir Doğu çınarı
Bir sivrisinek
Bir de Maya atasözü ayakta kaldı

nikte' uma enga lala, cha lu'um' ukulala

Bir uçak çakılıyor, tizleşen rüzgâr sesini yırtıyor.
Sol kulaktan tavşan tarlasına.
Karanlıkta adeta, atım, dizginler ve ben.
Bir fısıltı şarkısıydı, hayatta kalmaktı.

Saf İpek

İyiliğin iplerinin
neden kördüğüm olmadığını
hiç merak etmedin mi?
Alıç kolyenin
ayaklanan dillerin
kınnaba dizildiği
cesaretin ve ipeğin
Sirrus olduğu günleri
hiç hayal etmedin mi?

Biliyorum hep düşündün bunları
ama aspidistra telaşından
bulamadın yanıtları
söz verirsen bana gitmeyeceğine
iyi romanların kahramanları gibi
gitsen de cebinde taşıyacağına her yere gölgemi
söylerim sana yanıtları, kaderimi.

Haymatlos Kim

Nereye gidiyor gemi sarnıcında sıçrayan taşlar
Nereden geliyor atları karınlarından oklayan kurşunlar
Kuşku duyarken gökteki vatansız Sirrus'tan
Her ölümden biraz daha uzaklaştık karadan
Morgda yatıp kalkıyoruz nicedir, yoğun bakımda topraklar

Koşuyor dörtlüde katana, aşka ve faşizme gübre olmaya
Oksijen alevi günbatımında, parlıyor metal yelesi
Çaresi yok, kor gibi yanan sobayı kucaklamaktan başka
Mülk ve mülkiyet, ateşten beri, mülksüzlerden kalma

Öyle çok şiir yazıldı ki yolun ve yolcunun hatırına
Sözcüklerin canı, toprağın kaymağı çıktı, çürüdü tohumları
Öyle çok bekledim ki yola çıkmanı
Yol yolcu oldu, havada tutmaktan kollarım koptu

Yaladığın mektup zarfları, zamanın orlon kuşları
Yeter ki havanda kahve, umudun olsun yaşamada
Kopar diye korkma tuttuğun kayış, bas toprağa, çiğne otları
Uçmadığın gök, yüzmediğim deniz kalmamalı

İsimsiz Şaire

geçit gibi gurur gibi gibi gibi
bazı şüpheli sözcüklere yer yok şiirde
unutulunca çocukluğun gittiği dikmene
şarkıda resimde heykelde filmde

serin bir akşam başlıyor
Fourier serilerinde
azalıyor kompleksi
kimlik savaşının her türünde

oturmuş yağmura bakıyor içi yanıyor
gerçek olamayacak kadar güzel bir yerde
sarı fazla sarı beyaz fazla beyaz
hafif bile fazla hafif geri dönüşün çimeninde

yönünü şaşırmiş
adını unutmuş
çevrilmiş içindeki gece
dümeni kırmış
demir oksit tepeye

Hangi Kulak

Kulak ötüyor
Hayır çınılıyor
Dinle bak
Cırcırböceği
Eşini arıyor
Cırcırböceği
Çiftleşip ölecek

Ses dışarıdan geliyor
Hayır kulağım ötüyor
Ben de duyuyorum
Sen ne duyuyorsun
Ses dışarıdan geliyor
Hayır kulağım ötüyor
Aslında çınlıyor
Çın çın ötüyor
Hangi kulağın ötüyor
Hangisi duyuyor

Dinledi ikisi de
Ayrı ayrı yatakta
Cırcır sabrıyla
Titan dikkatiyle
Hangi böcekse
Cırcır gibi ötüyor
Titan gibi yürüyor
Hayır kulak çınıyor
Sağ mı sol mu
Hangi kulaksa öten
Hangi kulaksa duyan

Yangın uğultusu
Rüzgâr fışirtısı
Otlak cızırtısı
Gecenin iniltisi

İnsan merakı
Hayvan telaşı
Dünya yanıyor
Dışarıda
Dünya yanıyor
Dünya yanıyor

Yaşamak

ağaçların kökleri
sirruların tüyleri
ışığın kırıntısı
ormanın yunağı
toprağın tınlısı
baharın çaylağı
rüyanın eksigi
yaşamak bir fısıltının yarısı

rüyanın fazlası
atomun fiziği
varlığın tozu
horozun kendi sesi
dalğanın mekanik gözü
yaşamak bir fısıltının yarısı

devrimin önsözü
sütün kesiğı
isyanın romanı
taşın buğday teni
dudakların neşteri
ruhlar kamera utangacı
yeryüzümün kül kavşağı
yaşamak bir fısıltının yarısı

YANDIKTAN SONRA

Lakandonca

Sabah yeniden gün ıştırken, aynı yoldan geldim atımla
Kül olmuş ormana. Kuyruğu yanmış, Japon'muş.
Dünya'yı da almış, aşk giderken yanına.

Su bulmaya
Havaya uzanmış
Ağaç kökleri

Kuğu olmuş
Donmuş
Sirrus tüyleri

Atı bekliyorlar öpmeye
Işık kırıntıları
Korkudan kırışmış alınları

Ađlıyor orman ateŖe
Yunacak yağmur arıyor
Otlar hamaklar tomurlar

Kum cam ve kil
Adamın ıslak eline hasret
Tınlı toprağı

Kıvılcım havuzunda kurbaga

Merhaba

Bahar aylaęı

Gölün kışlık gömleği
İçinde uyuyan bebeđi
Oklukirpiydi rüyanın eksiđi

Köpek geldi havladı
Vah vah vah
Yaşamaktı fısıltının yarısı

Rüyanın fazlası
Büyük ağacın gölgesi
Kuşların senfonisi

Koptu ipliğim
Vahşi gündemim
Uçuyor atom fiziğim

Mekaniktir varlığın tozu
Horozun kendi sesi
Dalganın salkım gözü

Yaşamak fısıltının yarısı
Fısıltının yarısı
Yaşamak

Ch'upulal winik paal kahal
Devrimin önsözü
Anne baba che' portakal

Deniz äkna' k'in
Hun ka' ox
Acır her keştiği sütün

İsyanım romantiktir
Mis pek' tzimin ha' lu'um'
Kedi köpek at su toprak

Kırkambar boĖanak
Çırpır öğütür elerdin
Taşların buğday tenini

Deniz'in anası
Dudakların neşteri
Ester ol gel yanıma

Dolunaydan esen rüzgâr
Daha yeniyiz dünyada
Kamera utangacı ruhlarla

Çırpınan otlubağa
Kucakla ve dehle atını
Yeryüzümün kül kavşağına

Kedi geldi miyavladı
Vahim vahim vahim
Yaşamaktı fısıltının yarısı

Duydunuz mu
Yarısı
Yaşamaktı

Noi ox hach winik
Na' tet k'uk
ba'alka'an di tanah

Noi ox nikte' paal che'
Tu chit ne kami kahal
Ta saku di mendes' ah

Bir Sonraki Şiir

Akçağaç Çınar'dı
Çayırılık Dünya
Kuş Jaguar'dı

Ben mutfakta yanan
Küçük kız
Rüyamda oğlandım

Üç birin, bir için
Dünya Ay'ın, Ay Güneş'in
Yıldızlar pirincin

Yağmur ateşin
Ok yayın
Sukabağı kovanın

Eksik olan fazlanın
Fazla Samanyolu'nun
Şair devrimcinin

Sirrus size bakıyor
Sirrus sizi gözlüyor
Sirrus gülümsüyor

Çelik altının
Diş dilin
Gerçek rüyanın

Okyanus delinin
Akıllı derenin
Toprak efendinin

Virgöl ünlemin
Aşk sonsuzun
Harf çizginin

Savaş, kan, gözyaşı
Saf algı, kusursuz yanılğı
İpek, iyilik, cesaret

Dışında
Burada her şey
Her şeyin içinde yuvarlanıyor

Alegori
Uyanamayacağım
Rüyanın

6-8 Mayıs 2017
Ankara

Aşk giderken önce çatı, sonra mutfak yandı.
Okyanusta tekneler, havada karakuşlar, kurtlanmış haydutlar.
Bir manga süngülü asker, emir ve emir verenler.
Domuz ayrığı dünyada, son ceketsiz dilenciler.

Altın dişler, çelik diller. Konak ağaçlar, epifitler.
Yağmur, laterit, saf oksijen. Sürüngenler, memeliler.
Top sesleri, kişnemeler. Mitralyöz piyadeler.

<https://twitter.com/suatkemalangi>
<https://suatkemal.work>